

Jarní cena českých sládků 2023

Strategie a činnost Českomoravského svazu minipivovarů

Ing. Michal Voldřich

OBSAH

Přednášky

Od zrnka až po půllitr

Automatizace v pivovarství 6/2022

Minipivovary a jejich místo v českém pivovarství

Krizová řízení dodávek energie pro malé a střední pivovary, řešení běžných úspor

Strategie

Přednáška v parlamentu 6/2022

Od zrnka až po půllitr

Projekt Prochmel Rosa, Tučnák

**Klimatická změna aneb riziko pro pěstování
kvalitního sladovnického ječmene. Branýk, Psota**

Zachování tradiční výroby českého piva. Voldřich

Pivovary na cestě k uhlíkové neutralitě. Honegr

Lidé. Dřevíkovský

Automatizace v pivovarství 6/2022

Současnou krizi přežijí jen ti, kteří budou mít sílu vydržet. Vydržet díky dobré vnitřní ekonomice, vydržet díky rezervám nebo díky podpoře majitelů, a také díky nezlomné vůli. Z historie víme, že každá inflace se nakonec přežene, každé prudké výkyvy v cenách se nakonec v dlouhodobém horizontu kompenzují propady cen a svět se vždy vrátí na trajektorii mírného růstu, byť na nové cenové hladině. Jde tedy pouze o dočasný jev, i když se může počítat na roky.

V každé krizi má větší šance ten výrobek, který je 100% zacílen na svůj tržní segment. V oboru pivovarnictví jsou ty tržní segmenty v podstatě jen dva (a je to tak i v mnoha jiných oborech) - masově levně vyráběné pivo ve velkých objemech, prodávané v retailu, a pak výjimečně vyráběné drahé pivo v malých objemech, prodávané v mimořádném prostředí. Ohroženo je vše, co je mezi tím. Třeba pivo z minipivovaru, snažící se o prodej v supermarketu s neodpovídajícím DMT.

Minipivovary a jejich místo v českém pivovarství

**Pivovarsko sladařské dny v Plzni
ŘÍJEN 2022**

Novodobé počátky

- ❑ Nespokojený svět konzumentů nudného piva vyvolal v sedmdesátých a osmdesátých letech v USA potřebu pivní pestrosti. To byl základ pro vznik minipivovarů, kterých jsou nyní, nejen ve Spojených státech, již tisíce.
- ❑ Jimi Carter byl tím prezidentem, který podepsal zákon, který povoloval stavět minipivovary.
- ❑ Fritz Maytag vytvořil malý minipivovar v americké Kalifornii, což se stalo zárodkem velké vlny vzniku zprvu několika desítek a nyní několika tisícovek minipivovarů. A jejich podíl na trhu, například v již zmíněných USA, tvoří přes 13 % produkce (2019).

První minipivovary v ČR

- ❑ Jednoznačný fenomén Pivovaru U Fleků s Ivanem Chramosilem.
- ❑ První novodobý skutečný minipivovar postavil v roce 1991 Milan Meloun ve Svinišťanech, na cestě z Hradce Králové do Náchodu.
- ❑ V roce 1992 a 1993 Pivovar Chýně, Zvíkov, Pegas, Hlučín, Novoměstský, Kvasar, atd.

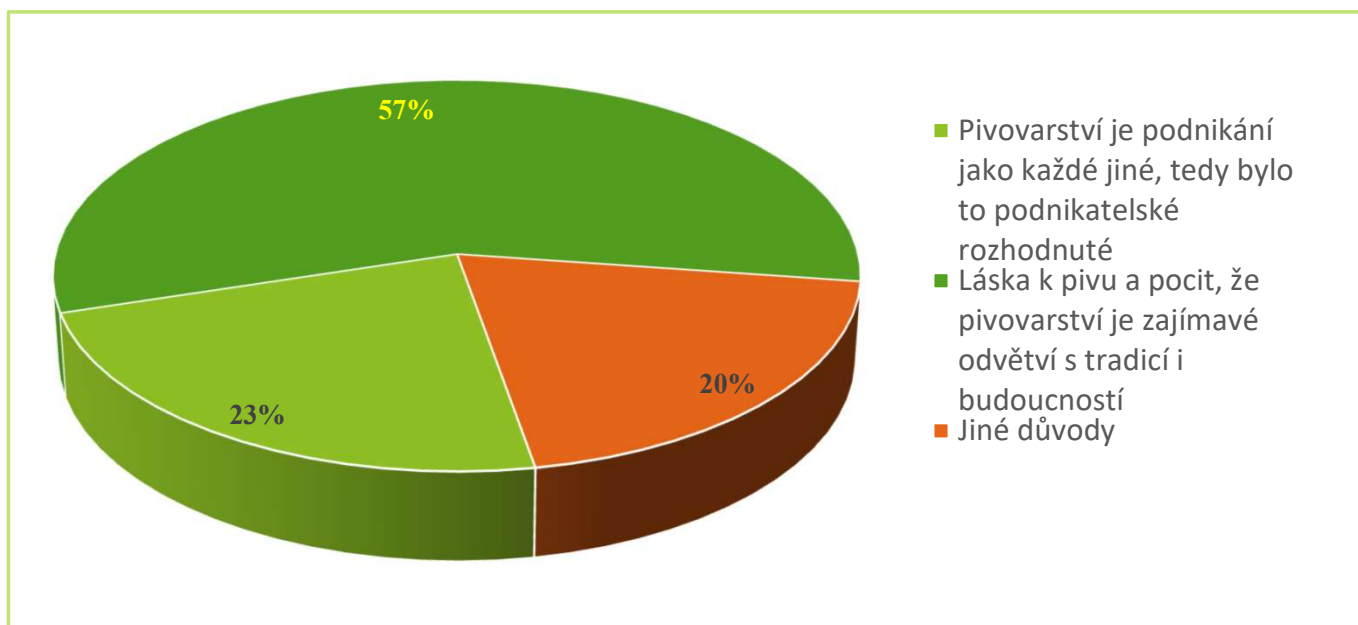

Boom minipivovarů

Rok	počet malých nezávislých pivovarů	Meziroční nárůst	Podíl na trhu
2010	112		
2011	136	24	
2012	158	22	
2013	207	49	
2014	264	57	
2015	321	57	
2016	369	48	
2017	416	47	
2018	456	40	
2019	494	38	2,8
2020	498	4	2,7
2021	505	7	3,0
2022	510	5	

Motivace k postavení minipivovaru

Minipivovar a kvašení

- ❑ První svrchně kvašené pivo se vařilo na Zvíkově v roce 1993.

Nyní:

- ❑ Výhradně spodně kvašená piva vyrábí asi pětina pivovarů.
- ❑ Dalších asi 45 % dělá zejména spodně kvašená piva v rozmezí výstavu 75 – 95 %.
- ❑ Svrchně kvašená piva vyrábí skoro 75 % pivovarů.
- ❑ Kyseláče někdy zkusilo 26 %
- ❑ Na degustacích roste počet ležáků a nyní i výčepních piv, stagnuje počet IPA, přitom roste ALE, tedy nižší stupňovitosti a snižuje se počet polotmavých piv.

Expediční obaly

- ❑ Všechny minipivovary využívají KEG sudy.
- ❑ Druhým nejpopulárnějším obalem jsou skleněné láhve, které jsou využívány 72 % pivovarů a následují PET lahve (64 %). Výrazně méně jsou populární plechovky, kterých pro svou distribuci používá pouze 18 %. Dva minipivovary uvedly, že k distribuci využívají tanky.

Alternativní pohled na mini a velké pivovary

Země úrodného půlměsíce Kvašené nápoje z obilí	Slované zmínka o vaření piva v knize Dějiny národu českého	Břevnovský klášter	Vyšehradská kapitula Pivo mohl vařit kdokoli, kdo měl potřebné prostředky	Vznik královských měst Právo várečné a právo mílové	Svatováclavská smlouva Propinační právo Právo výroba piva vyhrazeno stavu měšťanskému, panskému a duchovnímu Propinační právo zrušeno r. 1869 Do té doby omezení výstavby nových pivovarů	Vývoj městského pivovarství Rušení malých pivovarů Zrušení práva mílového F.O.Poupě	Vzdělávání v oboru pivovarství Vznik škol a výzkumného ústavu	Vznik akciových pivovarů	Znárodnění
---	---	----------------------------------	--	---	---	--	--	--	--------------------------

7000 př.n.l.	278-664 n.l.	993	11. století	13. století	14.-15. století	16. století	18. století	19. století	Konec 19. století	20. století
---------------------	---------------------	------------	--------------------	--------------------	------------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------------	--------------------

Pivovarsko-sladařské dny

Poděkování

Z historického hlediska nejsme ani tak svědky boomu minipivovarů, my jsme zde již 9 tisíc let, ale vy velcí jste tu s námi teprve přibližně 150 let. Takže jsme spíše svědky boomu velkých pivovarů.

Takže vítejte mezi námi, máme vás rádi.

Černokostelecký pivovar

ŘÍJEN 2022

Krizová řízení dodávek energie
pro malé a střední pivovary, řešení běžných úspor

Úspory technologické a technické

Vždy však musíme mít na mysli kvalitu českého ležáku a CHZO České pivo

Technologické - týkající se výroby piva, nebo výroby a využití médií.

Technické – výrobní zařízení

Spotřeba energií na hl

Teplo

- ❑ velké pivovary 20 – 22 kWh/hl
- ❑ střední pivovary 30 – 40 kWh/hl
- ❑ malé pivovary až 100 kWh/hl – často těžko spočitatelné

Elektřina

- ❑ velké pivovary 5 – 7 kWh/hl
- ❑ střední pivovary 7 – 10 kWh/hl
- ❑ malé pivovary 12 – 20 kWh/hl – často těžko spočitatelné

Stáčírny berou až 40% celkové energie

Úspory ve spotřebě tepla

- ❑ Izolace, neplýtvat, návrat kondenzátu, rekuperace, při výrobě tepla ekonomizéry a zabránit vzniku odpadního tepla.
- ❑ Nepoužívat zaklínadlo, tímto teplem ohřejeme vodu.
- ❑ Návratnost kondenzátu
- ❑ Na „ohřev“ 1 m³ kondenzátu = 10 m³ (plynu) = 10,566 kWh* 2,0 Kč/kWh = 21,132 Kč
- ❑ Cena za vodu = 1 m³ = 48 Kč/m³ = 48 Kč
- ❑ Cena za úpravu vody pro kotel = 21,2 Kč/m³ = 20,83 Kč/m³

Cena za vyhozený kondenzát = 21,132 + 48 + 20,83 = zaokr. 90 Kč/m³ kondenzátu v loňských cenách

Úspory ve spotřebě elektřiny

- ❑ Zvýšit teplotu chladicího média (zejména v zimě) 1 °C = úspora 3 – 4%
- ❑ Použít kondenzátorovou stranu chlazení jako zdroj tepla
- ❑ Zvýšit teplotu ochlazené varní vody – od podzimu do jara využívat chlazení vnějším prostředím
- ❑ Využít FM a soft startérů. Snížit náběhové rampy motorů
- ❑ Osvětlení
- ❑ Využívat vlastní CO₂, popřípadě využívat chlad z dovezeného CO₂ a N₂
- ❑ Efektivně vyrábět a spotřebovávat tlakový vzduch

Možnosti krizového zásobování

Elektro centrála

Sfázování, či ostrovní provoz - povolení, licence a připojení

Náklady na výrobu 1kWh při ceně nafty 40 Kč/l na 30 kW centrále se zátěží cca 80% je

10 Kč/kWh

Tlakový vzduch je nejdražší energie s obrovským vývinem tepla

- ❑ Snížit tlak v systému a případně použít multiplikátory, výhoz mláta mechanicky, nebo jiným vzduchem

1 barg = úspora 7% el. Energie

- ❑ Odstranit netěsnosti na: potrubích, hadičkách, rychlospojkách, hadičníkách, kohoutech, regulačních ventilech, pojišťovacích ventilech, šroubeních, manometrech, ofukovacích pistolích, osoušecí technologii, pneumatických válcích

Měření úniku vzduchu

Pema Pelhřimov

Protokol o měření úniků vzduchu

Středisko 131 - od 5.11. 14:00 do 7.11. 6:00 = 58 l/s

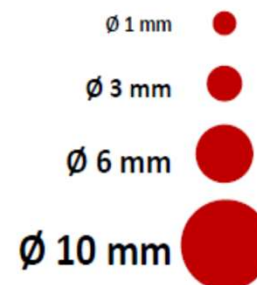
Středisko 131+132 - od 4.11. 18:00 do 5.11. 5:00 = 65 l/s

Středisko 132 = 7 l/s

Naměřené úniky:	65,0 l/s
Průměrný proud:	78,80 A
cos ϕ :	0,65
Průměrný proud * cos ϕ :	51,22 A

Výpočet ztráty netěsnostmi

Průměr otvoru (mm)	1	3	6	10
Úniky (m ³ /h)	3,90	35,10	140,40	390,00
Náklady (Kč/m ³)	0,411	0,411	0,411	0,411
Počet hodin/rok	8 400	8 400	8 400	8 400
Roční ztráta (Kč)	13 476,0	121 284,3	485 137,1	1 347 603,0
Ztráta za 10 let (Kč)	134 760	1 212 843	4 851 371	13 476 030

* Úniky jsou kalkulovány při referenčních podmínkách: tlak = 7 bar, teplota = 20°C

Výpočet ztrát v době odstávky provozu	51,22 A	35,34 kW	114,04 Kč/h
---------------------------------------	---------	----------	-------------

Výroba piva – zkracování procesů – to nejposlednější k čemu bychom chtěli přistoupit

- ❑ Chmelovar – ne však méně než 55 minut a celkový odpar nesmí být menší než 6%
- ❑ Kvašení – vyšší zákvasná a kvasná teplota
- ❑ Ležení – kratší dobu při vyšších teplotách – jedna z nejhorších věcí, co můžeme pro české pivovarství udělat
- ❑ Stáčení a pasterace – co nejvíce využít rekuperační procesy (průtokový pastér) a nestáčet příliš studená piva (tunel) a balit příliš teplá piva z tunelového pastéru

LEGISLATIVNÍ NÁVRHY EU, CZ

- **Revize spotřebních daní – nezvýšení spotřební daně, zachování výpočtu a doprovodná technická řešení v souladu s daňovou skupinou**
- **Revize sazeb DPH – DPH na čepované/nealko pivo zachována ve snížené sazbě, pozice vytvořena**
- **Revize směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, energetika v pivovarství – pozice oboru prosazeny**
- **Revize pravidel poskytování informací o potravinách spotřebitelům – klíčové dokumenty a regulace na MZe podporující obor**
- **Akční plán politiky v oblasti závislostí pro roky 2023 – 2025 – prosazení priorit oboru, pozice vytvořena; průmysl zastoupen v dialogu s odborníky a MZ**
- **Evropské strategie 2023/2024 – pozice oboru schváleny a prosazeny**
- **Žádné negativní regulace oboru**

PROFILACE OBORU, PIVNÍ KULTURA A PROAKTIVNÍ KOMUNIKACE SE ČLENY

- **UNESCO** – přihláška zapsaná na krajský seznam, národní přihláška připravena, proaktivní komunikace pивní kultury – hlavní komunikační projekt na rok 2023, podpora MK ČR, MZe ČR, prezentace české pивní kultury na akcích
- **Pivní klub** – klub založen, 2xročně setkání (témata: UNESCO, Legislativa EU, CZ), 3x ročně newsletter, pozitivní zpětná vazba vyhodnocena, počet členů minimálně 30
- **Udržitelnost a zelená regulace** – profilace pivovarnictví ke klíčovým stakeholderům, priority prosazeny, komunikace přístupu pivovarů
- **Interní komunikace se členy** – pivovarský zpravodaj nejméně 10x ročně – v polovině roku vyhodnocení a případně rozšíření dosahu/obsahu, rapid response balíčky k aktuálním tématům
- **Komunikační plán 2023** (aktualizované cíle, nástroje a dosah – 2Q), nové komunikační nástroje – web, SocMed (FCB, LinkedIn dosah nejméně jako C22), webináře k aktuálním tématům – minimálně 2 realizovány

PROFILACE OBORU, PIVNÍ KULTURA A PROAKTIVNÍ KOMUNIKACE SE ČLENY

- **Brewers Forum** – konference realizována ve spolupráci s **Brewers of Europe** a agenturou, **VIP akce** uspořádána pro minimálně 70 pozvaných hostů, minimálně 2 záštity zajištěny
- **Svatováclavská slavnost** uspořádána, vyhodnocena. **Koncept UNESCO** a české pивní kultury realizován, účast minimálně 200 hostů, video vytvořeno, pozitivní zpětná vazba vyhodnocena
- **Degustační soutěž ČESKÉ PIVO** – realizace a pozitivní odezva od účastníků, návrh rozšíření na rok 2024 předložen
- **Dny českého piva** – počet zapojených pivovarů vyšší než v C19, komunikace vyšší než v C22

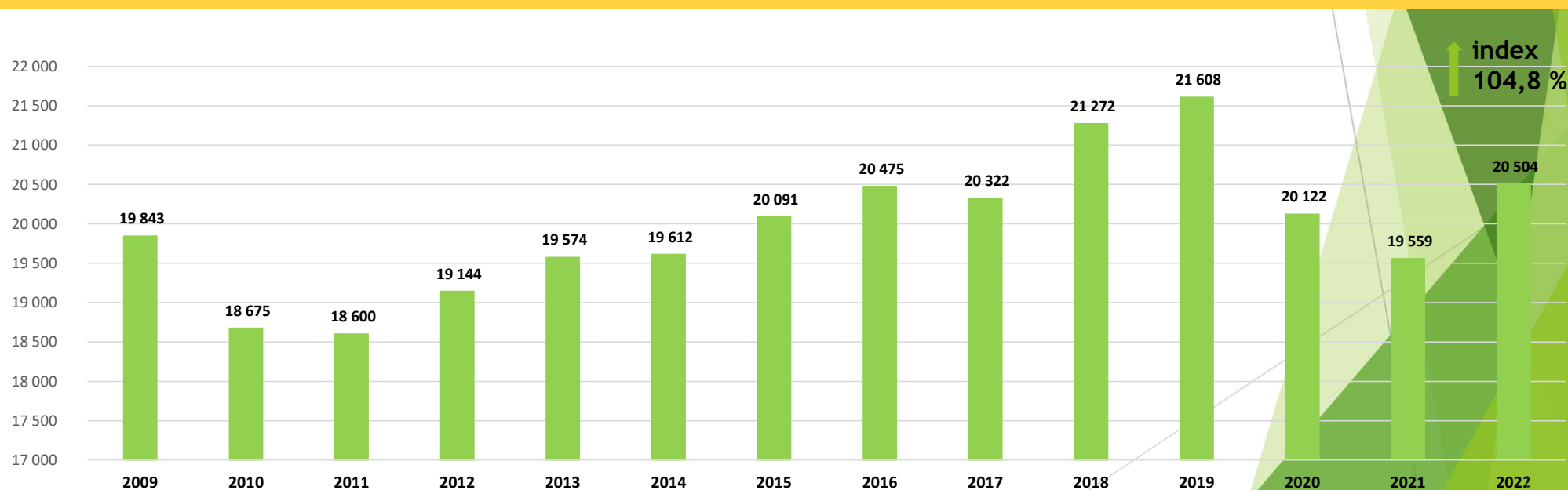
PROFILACE OBORU V SAMOREGULACI, ZABRÁNĚNÍ REGULACÍ

- **Samoregulační role Svazu – Etický kodex aktualizován, závazek Proud to be Clear splněn, Rada pro reklamu – minimálně 1 společná TZ vydána**
- **Řídím, piju nealko pivo - zachování účasti výrobců N/A. Testy s firmou Dräger za podpory partnerů realizovány, spolupráce s toxikologem nastavena, medializace výsledků realizována, komunikační koncept úspěšný (penetrace do mainstream, odborných a lifestyle médií), profilace na sociálních sítích, spokojenost členů; Udržení spolupráce s partnery projektu - BESIP, Policie ČR. minimálně 1 společná TZ**
- **Nezlob se, prokaž se - obnovení spolupráce s řetězcí, min. 6 řetězců. Využití partnerství se SOCR a AČTO (komunikace v odborných médiích a soc.med.), min. 1 TZ vydána**
- **Alkohol zodpovědně / Potravinářská komora - vedení pracovní skupiny - zvýšení povědomí o samoregulaci odvětví**

Výstav piva celkem (v tis. hl)

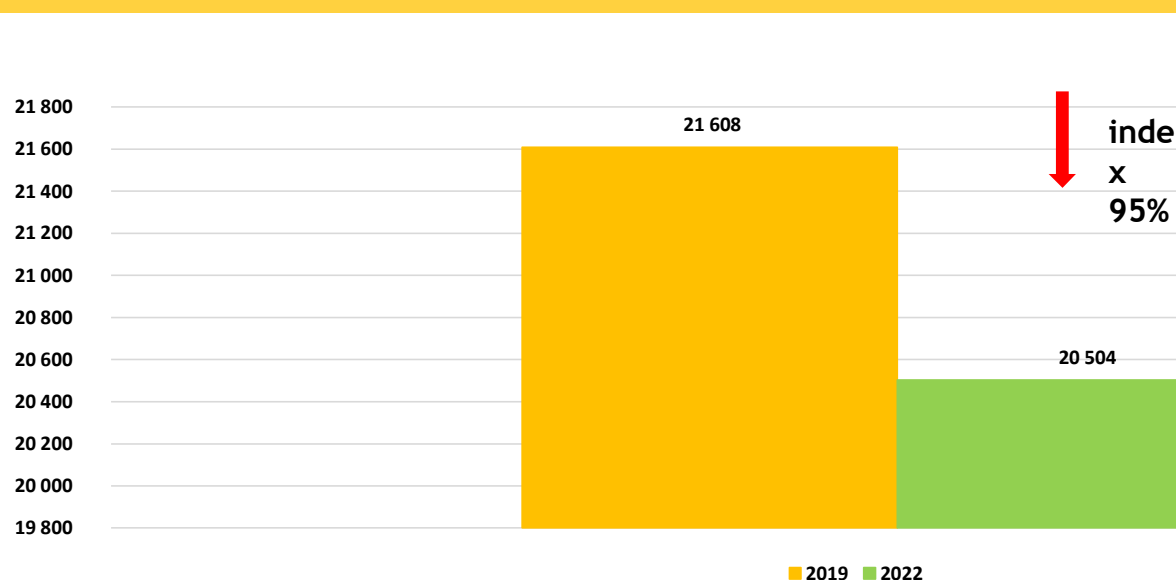
Celkový výstav v roce 2022 vzrostl o 945 tis. hl, tj. o 4,8 % a dosáhl 20,5 milionů hektolitrů.

Zdroj: Generální ředitelství cel a Český svaz pivovarů a sladoven,

Výstav piva celkem - POROVNÁNÍ S ROKEM 2019 (v tis. hl)

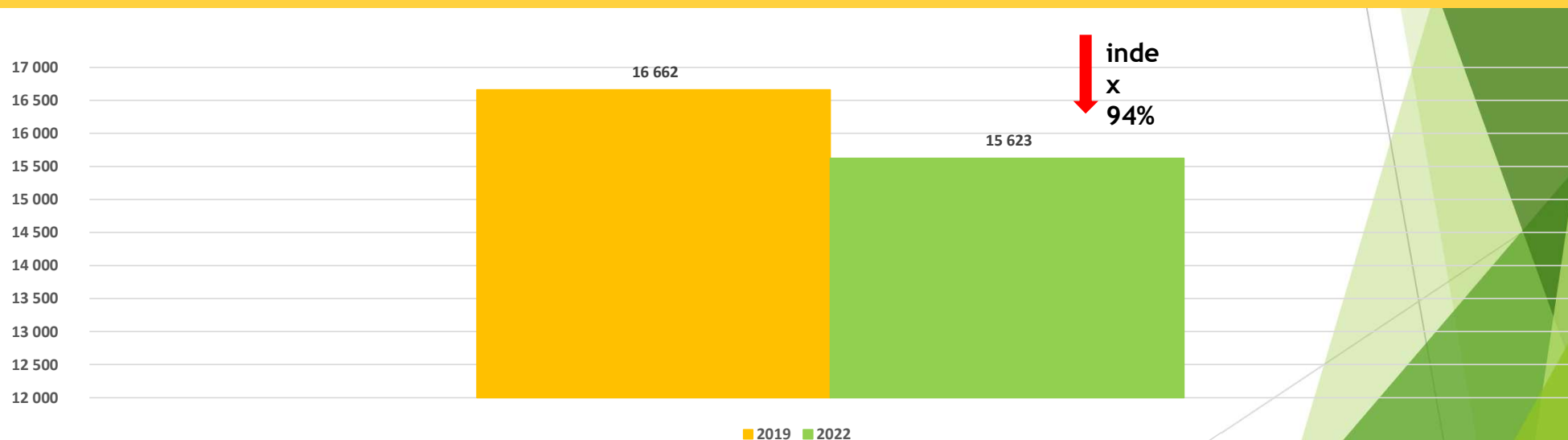
Celkový výstav v roce 2022 je v porovnání s rokem 2019 o 1,1 mil. hl nižší, tj. o 5 %.

Zdroj: Generální ředitelství cel a Český svaz pivovarů a sladoven,

Výstav piva pro domácí trh včetně nealkoholického piva a importu - POROVNÁNÍ S ROKEM 2019 (v tis. hl)

Výstav pro domácí trh v roce 2022 je v porovnání s rokem 2019 o 1,039 mil. hl nižší, tj. o 6 %.

Zdroj: Generální ředitelství cel a Český svaz pivovarů a sladoven,

JAK JSME SI VEDLI V ROCE 2022

- ❖ **Výroba piva** v Česku vloni **vzrostla o 5 %**, i tak ale zůstává výrazně pod úrovní roku **2019** (o 1,1 mil. hl nižší).
- ❖ Lidé se vloni postupně vraceli do restaurací a spotřeba čepovaného piva meziročně vzrostla o 6 procentních bodů, na úkor lahvého piva, jehož prodeje poklesly o 7 %. **Podíl prodeje piva v restauracích a hospodách (ontrade)** je po covidových letech stále na nejnižší úrovni (**31 %**) za poslední desítky let.
- ❖ Dařilo se **exportu českého piva** do zahraničí, který **vzrostl o 2%** a dostal se tak na historicky nejvyšší úroveň **5,4 mil. hl**, srovnatelnou pouze s rokem 2019.
- ❖ Nejvýznamnějšími exportními trhy v rámci EU byly **Slovensko, Německo a Polsko**, největší meziroční nárůst zaznamenalo Slovensko (17 %) a Polsko (10 %).
- ❖ Nadále roste obliba **nealkoholického piva a míchaných nápojů na bázi piva**, v loňském roce se jich vyrobilo celkem **1,3 mil. hl**, což meziročně o **13 % více** a historický zatím nejvyšší objem.

CO SE NÁM PODAŘILO A CO NÁS ČEKÁ

**ZÁSTUPCI SVAZŮ HÁJILI SPOLEČNÉ ZÁJMY
OBORU ZVLÁŠTĚ V TĚCHTO OBLASTECH:**

ČESKÁ A EVROPSKÁ LEGISLATIVA

**PROFILACE OBORU, PIVNÍ KULTURA A PROAKTIVNÍ
KOMUNIKACE SE ČLENY**

**PROFILACE OBORU V SAMOREGULACI, ZABRÁNĚNÍ
REGULACÍ**

Aktuální vývoj

- ▶ V listopadu 2022 Ministerstvo životního prostředí oznámilo záměr připravit návrh zákona o plošném zálohování PET lahví a plechovek.
- ▶ V dubnu má být představen návrh základních parametrů systému.
- ▶ Návrh zákona má být připraven v průběhu letošního roku, nový ministr se aktivně chopil tématu.
- ▶ Lidl a Kaufland spustili pilotní projekt zpětného odběru PET lahví a plechovek v šesti prodejnách napříč ČR.
- ▶ **2. kvartál bude klíčový pro vyjednání parametrů tak, aby byl systém přívětivý i pro malé nezávislé pivovary.**

Pozice ČSPS

ČSPS představil 11 základních principů pro zálohový systém v ČR:

1. **Uzavření koloběhu nápojových obalů**
2. **Vysoká míra efektivity**
3. **Dlouhodobá ekonomická udržitelnost**
4. **Srozumitelnost a vstřícnost pro spotřebitele**
5. **Plošný systém pro všechny**
6. **Správce systému jako nezisková organizace**
7. **Rovný přístup pro všechny**
8. **Výjimka pro konzumaci v gastro provozech**
9. **Transparentní sledování oběhu obalů**
10. **Osvobození od DPH**
11. **Minimální administrativa**

jihomoravský kraj

Městská část
Brno-Bystrc

...programová součást přehlídky ohňostrojů IGNIS BRUNENSIS na Brněnské přehradě

II REGIOJET
IGNIS
brunensis

DRONE
SHOW
IGNIS

5. Slavnosti piva F. O. Poupěte v červnu v Brně

16. - 17. 6. 2023 - Brněnská přehrada - programové centrum IGNIS BRUNENSIS Přístaviště Bystrc

pátek 16. června 12 - 22.00 hod. • sobota 17. června 11 - 23.30 hod.

Hlavní producent: SNIP & CO, reklamní společnost, s.r.o. - Špitálka 41, 602 00 Brno

www.slavnostipivabrno.cz • www.ignisbrunensis.cz

Prodej piva a výrobky z piva od řemeslných i průmyslových pivovarů z vlastních stánků 3x3 m nebo sdružený stánek výčepů přes ČMSMP • festivalové zábavní programy, lunaparkové atrakce, v sobotu 17.6. ohňostroj IGNIS BRUNENSIS od 22.30 hod. a další programy

Strategie a úkoly následujícího období

Neprovokovat žádné negativní regulace v oboru – alkohol pod kontrolou atd.

Podporovat udržitelnost oboru – energie, atd.

Zálohování – ČMSMP podporuje teze ČSPS a dává mandát prezídiu k jednání

Podporovat zápis na seznam UNESCO

Úzce spolupracovat především s ČSPS, dále s AHR a AMSP ČR

Spolupracovat se státní správou, umíme samoregulaci

